

Juusto ravitsemuksessa

Juusto ravitsemuksessa

- Rakennusaineita luustolle
- Hammasystävällistä
- Sopii erityisruokavalioihin

Ravitsemussuositukset

- Rasvattomia tai vähärasvaisia ($\leq 1\%$) nestemäisiä maitovalmisteita 0,5 litraa päivässä.
- Lisäksi vähärasvaista ($\leq 1\%$) jogurttia tai viiliä
- 2-3 viipaletta vähärasvaista ($\leq 20\%$) ja vähäsuolaista ($\leq 0,7\%$) juustoa.

” *Maitovalmisteet ovat tärkeitä proteiinin, kalsiumin, jodin ja eräiden muiden kivennäisaineiden sekä B-vitamiinien lähteitä. Lisäksi D-vitamiinoidut maitovalmisteet ovat välttämättömiä riittävän D-vitamiinin saannin turvaamiseksi.*”

” Arkiruoan valmistuksessa kannattaa suosia vähärasvaisia maitovalmisteita ja säästää rasvaisemmat tuotteet harvemmin valmistettavien ruokien raaka-aineiksi.”

Lähde: Suomalaiset ravitsemussuositukset 2005, Valtion ravitsemusneuvottelukunta.

Juusto sisältää runsaasti maidon ravintoaineita

1 kg juustoa = 10 litraa maitoa

Juustojen koostumus vaihtelee valmistustavan mukaan

- Tuorejuusto
- Kypsytetty juusto
- Sulatejuusto

Juuston ravintoaineet

Emmental juustossa /100g

(suositeltava saanti)

Energia	1300 kJ/390 kcal	Kalsium	809 mg	(800)
Proteiini	29 g	Fosfori	522 mg	(700)
Rasva	30 g	Natrium	440 mg	
kolesteroli	78 mg	Magnesium	30 mg	(280/350)
Hiilihydraatit	0 g	Sinkki	4 mg	(7/9)
laktoosi	0 g	Jodi	95 µg	(150)
		Seleeni	13 µg	
		A -vit	241 µg	(800)
		D-vit	0.2 µg	(7.5)
		B1 tiamiini	0.11 mg	(1.1)
		B2 riboflav.	0.63 mg	(1.3)
		B12-vit	1.7 µg	(2)

(THL/Fineli 2010)

Juuston proteiinit

- Hyvä proteiinin lähde
  - Tuorejuustot 7 – 20 % proteiinia
  - Kypsytetyt juustot 20 – 34 % proteiinia
  - Sulatejuustot 11 – 20 % proteiinia
- Juuston proteiinit (kaseiinifosfopeptidit) edistävät kalsiumin imeytymistä maitotuotteissa.

Juuston rasva

- Antaa juustolle makua, pehmeyttä ja täyteläisyyttä.
- Merkitystä ruoanvalmistusominaisuuksille.
- Tuorejuustot 2 – 27 % rasvaa
- Kypsytetyt juustot 5 – 43 % rasvaa
- Sulatejuustot 5 – 23 % rasvaa
- Sisältää terveydelle edullista CLA:ta (konjugoitu linolihappo).
- Kolesteroli
  - 10 g:n viipale kermajuustoa (30%) - 8 mg kolesterolia.
  - 10 g:n viipale kevytjuustoa (15 %) - 3 mg kolesterolia.

Kevytjuustot

Proteiinia ja kalsiumia

Rasvaa 2-5 %

Rasvaa 9-10 %

Rasvaa 12-17 %

Juuston hiilihydraatit

- Maitotuotteiden hiilihydraatti on maitosokeri eli laktoosi.
- Juustot sisältävät vähän tai ei lainkaan laktoosia.
- Valmistuksessa valtaosa laktoosista poistuu heran mukana ja kypsytyksen aikana mikrobit käyttävät jäljelle jääneen laktoosin.

- **Kypsytetyt juusto**   **laktoosittomia**
- **Tuorejuustot**   **sis. laktoosia**
- **Sulatejuustot**   **sis. laktoosia**

Juuston kivennäisaineet

- **Monipuolinen kivennäisainekoostumus:**
kalsium, fosfori, magnesium, sinkki, jodi, seleeni.
- Merkitystä luustolle, hampaille, kynsille, hiuksille.
- Kalsiumin saantisuositus aikuisilla 800 mg / vrk.

Juustot ja kalsium

Kalsiumia mg/100 g

Kypsytetty juusto

Valio Emmental punaleima	1100 mg
Valio Polar® 15 %	950 mg
Valio Oltermanni®	770 mg
Valio Aura®	420 mg

Raejuusto

Valio Raejuusto	70 mg
-----------------	-------

Tuorejuusto

Valio Viola®	70 mg
--------------	-------

Sulatejuusto

Valio Koskenlaskija®	570 mg
----------------------	--------

Maidosta saa helposti päivän kalsiumin (800 mg)

6 dl maitoa ja 2 viipaletta juustoa

600 g kalaa

200 g pähkinöitä

10 kg tomaatteja

Vastaavan määrän kalsiumia saa syömällä esim. 600 g kalaa tai 200 g pähkinöitä tai 10 kg tomaatteja.

Juusto ja hampaat

- **Juuston** pureskelu stimuloi syljen eritystä ja tyramiini neutraloi happohyökkäystä.
- **Kalsium ja fosfori** edistävät hammaskudoksen mineralisaatiota ja vähentävät demineralisaatiota.
- **Juuston maitohappobakteerit** saattavat suojata hampaita haitallisilta mikrobeilta (Streptococcus, Candida).
- **Jälkiruoaksi juustoa!**

Juuston vitamiinit

- Juusto sisältää rasvaliukoisia A- ja D-vitamiineja sekä vesiliukoisia B-ryhmän vitamiineja.
- D-vitamiinilla merkitystä kalsiumin imeytymiselle ja B-vitamiineilla useille elintoiminnoille ja ihon kunnolle.

100 g / juustoa

	<u>Emmental (30%)</u>	<u>Raejuusto(2%)</u>	tarve/pv
A-vit.	241 ug	22 µg	800 µg
D-vit.	0.2 ug	-	7.5 µg
B12-vit.	1.7 ug	0.7 µg	2.0 µg
B1	0.11 µg	0.03 µg	1.1 mg
B2	0.63 mg	0.22 mg	1.3 mg

B 12 vitamiini tärkeä erityisesti kasvissyöjille.

Kaikki Valio Polar® juustot on vahvistettu D-vitamiinilla

- Kaikissa Valio Polar® juustoissa on D-vitamiinia 5 µg/100 g.
- D-vitamiini edistää kalsiumin imeytymistä ja auttaa luustoa pysymään lujana.

Juusto ja erityisruokavalio

- Laktoosi-intoleranssi
  - Diabetes
  - Laihduttaja
  - Kohonnut kolesteroli
  - Keliakia
  - **Maitoallergia**
- kypsytetyt ja HYLA juustot
  - kevytjuustot
  - kevytjuustot
  - kevytjuustot
  - tavanomaiset juustot ovat gluteenittomia
  - **El juustoa!**

Juustot ja laktoosi-intoleranssi

- Kypsytetyt (kovat) juustot ovat laktoosittomia.
- Tuorejuustoista löytyy HYLA®-tuotteita tai Valio Laktoositon™ tuotteita.
- Sulatejuustot muutamaa poikkeusta lukuunottamatta laktoosittomia tai HYLA®-tuotteita.

Anna elämän maistua

Kiitos!